

Tretja skupina bi lahko imela spontano delujočo skupino za ekološke ekskurzije in planinske poti, tej skupini pa je skupna fotografija.

Kot četrto skupino bi lahko šteli tisto skupino članov, ki so ji pri srcu popotovanja, popotniški turizem ali krajše bivanje s šotorom.

Največ interesov pa je vključenih v redno izletniško dejavnost. Samo želimo si, da bi še pred občinim zborom ali ob njem imeli posebej natisnjeno izletniško ponudbo vseh omenjenih zvrsti z nekaj več podatki.

II

Naslednje klusko področje, ki utrjuje gorniško družino Viharnika, je planinska družabnost. V današnji zategnjenosti časa so družabne prireditve, ki niso le za novo leto, prijetna sprememba za vse. Primernih točk v gostiščih okrog Ljubljane ne manjka, sposobnih organizatorjev med nami pa tudi ne.

Kot naslednjo dejavnost gre razvijati različne konjičke (fotografijo, film, planinsko zbirateljstvo), pri čemer nikakor ne mislim na zbiranje žigov, pač pa zbirateljstvo na planinske teme (stare planinske značke, filatelija itd.). Zlasti za mladino je zbirateljstvo vseh vrst tudi poučno, ker zbiratelja seznaja z zgodovino, zemljepisom, znanimi osebnostmi, jubileji, dogodki, favno in florjo. Resda zbirateljstvo obremenjuje očetovo denarnico, je pa investicija v ta namen vsekakor bolj smotrna kot pa žepnina za lokale, da ne rečem še kaj hujšega.

V gorništvu je zlasti pomembna kultura. Na srečo je po svetu precej gornških muzejev, galerij, razstav, filmskih festivalov, planinskih knjigam itd. Za take obiske, žal, ne skrbi ne PZS, ne katera od številnih potovalnih agencij. Ob primerni propagandi bi taki kulturniški izleti,

tudi peš v bližino, pomenili prijetno spremembo v izletniškem koledarju društva.

Posebna kulturna oblika izletov naj bi bilo načrtno obiskovanje evropskih narodnih parkov pod mentorstvom naših naravoslovnih inštitucij.

Seveda so možne tudi dogovorjene oblike sodelovanja s češkimi in slovaškimi planinci, ki imajo svojo planinsko potovalno agencijo, vodniško službo itd.

Možnosti kluskega življenja so torej raznolike in predvsem bolj vsebinske od združenega življenja.

III

Gorništvu na pragu tretjega tisočletja se umika v kluski način življenje na podlagi posebnih interesov, ki združujejo večji ali manjši krog članov. Za družbene organizacije na množični osnovi ni več potrebe, ker so odpadli bodisi narodnoobrambni, bodisi ideološki razlogi. Množičnost tudi sicer niža kulturno obnašanje, ki je že tako nizko.

Medtem ko so imela prva planinska društva v tem stoletju nalogo prilagajati gore ljudem in ko danes ugotavljamo, da so pri tem šla predaleč in delovala zelo protiekološko, je naloga današnjih gornških klubov približevati sodobnega človeka goram na podlagi njemu primernih interesov.

Kdor bo razumel zahteve časa, ta se bo razvijal, drugi pa bodo poležavali na lovoriških stoletne tradicije, ki je mimo, in delali v imenu nekih pridobljenih pravic, za katere ne bo sredstev. Nekaj občnih zborov in skupščin ob 100-letnici je dovolj zgovorno povedalo, kje smo. Zgodovino delajo ljudje, ne tradicija.

Naše PD je na dobri gornški poti, če bo sledilo željam članov.

Zato, viharška družba, le tako naprej!

33-LETNA ANGLEŽINJA ALISON HARGREAVES SAMA NA EVERESTU

»KER RADA STOJIM NA VRHU!«

Drobna Angležinja **Alison Hargreaves**, visoka le 160 centimetrov, premore neverjeten pogum in vztrajnost. O njej bi se časopisi z veseljem razpisali na dolgo in široko, ko bi le dovolila. Je mati dveh otrok: Tom je star šest let, Kate pa štiri. Oba sta jo navajena čakati ob vznožju gor, kadar jo ubere po smereh, po katerih ji ne moreta slediti. Ko je bila pet mesecev noseča, se je povzpela na Eiger po zlovesči severni steni. Vse do zdaj se je vztrajno otepala novinarjev. O svojih občutkih in doživetjih nerada govori, na vprašanja o težavah, s katerimi se spopada, je redkobesedna. Ko so jo vprašali, zakaj pleza, je na kratko odgovorila: »Ker rada stojim na vrhu.«

Planinarjenje in alpinizem sta jo osvojila, ko je bila še otrok. Šestletno sta jo oče in mati, oba diplomanta matematike na Oxfordu, jemala s seboj na sprehode in izlete v bližini doma v Derbyshiru, med počitnicami pa na Škotsko v Lake District. Plezanje jo je prevzelo, ko je bila stara 13 let. »Za plezanje sem izkoristila vsako priložnost,« je dejala pred časom. Tudi ona se je od-

Alison Hargreaves, prva ženska, ki je popolnoma sama, brez spremstva ali podpore višinskih nosačev in brez uporabe dodatnega kisika iz bombe prišla na vrh Mount Everesta: »... ker rada stojim na vrhu!«

ločila za študij matematike na Oxfordu, a ga je zane-marila in opustila zaradi alpinizma. »Tako zelo sem si želela plezati, da sem temu posvetila ves svoj čas,« pojasnjuje.

SAMOTNA PLEZALKA

Ko je bila stara 21 let, se je prvič podala v Alpe. Opravila je vrsto vzponov na vrhove, ki jih angleške alpinistke pred njo niso osvojile. Leta 1988 se je poročila s 16 let starejšim **Jimom Ballardom**, alpinistom iz Yorkshira in lastnikom trgovine s planinsko opremo. Pustil je svoj posel in postal njen svetovalec, predvsem pa gospodinjec, tako da je žena lahko ves svoj čas posvetila plezanju. Družina živi v Spean Bridgu na Škotskem.

Leta 1993 je opravila vrsto izrednih vzponov v Alpah. V dveh mesecih je preplezala šest severnih sten. Plezala je sama, kar je seveda veliko napornejše in zahtevnejše. »Zame je bilo tako laže,« je dejala. »Sproščeno sem plezala, ker sem vedela, da moč pazi na otroka.«

Že takrat je premišljevala o Mount Everestu. Maja 1993. leta je **Rebecca Stephens** kot prva Angležinja osvojila najvišjo goro našega planeta, in sicer po normalni smeri prek Južnega sedla. Zato si je Alison zadala zahtevnejšo nalogo: na vrh je hotela stopiti prek severovzhodnega grebena, po katerem je britanskim alpinistom pred več kot 60 leti šestkrat spodletelo. Na

pot bi rada šla že lansko jesen, vendar ni mogla najti sponzorjev. Šele pozneje sta jo finančno podprla skupina izdelovalcev konfekcije in smučarsko središče Nevis. Kljub temu je bila z denarjem na tesnem. Mož in otroka sta tokrat ostala doma, ker je Tom postal šolar. »Ko je odšla na pot, nam je pustila na računu komaj dovolj za hrano in stanarino,« je povedal njen mož.

Iz Lase, glavnega mesta Tibeta, se je sredi letošnjega aprila odpravila do baznega tabora na ledeniku Rongbuk, kjer je ostala do konca meseca zaradi aklimatizacije. Bila je pripravljena do junija čakati na lepo vreme, vendar se je pojavilo prej, kot je pričakovala. Enajstega maja je zapustila tabor na višini 6400 metrov in priplezala do 7700 metrov, kjer je bivakirala. Naslednjo noč je bila že na višini 8300 metrov, 550 višinskih metrov pod vrhom. Čeprav se je temperatura ponoči spustila na minus 30 stopinj Celzija, je bilo jutro 13. maja izredno lepo. Odločila se je, da poskusi priti na vrh. S seboj je vzela samo steklenico vode, dve kameri in oddajnik. Na pot je krenila ob 4.40. Iz baznega tabora so jo videli, ko je izginila v senci, kjer sta jo čakali prvi dve težji oviri.

VELIKI BLIŽNJI NAČRTI

Okrog 11. ure dopoldne je dosegla vršno piramido. To je bil najtežji del vzpona, kot je povedala pozneje. Sneg je bil zrnat in nestabilen. Ko je zagledala vrh, so jo obile solze, »ker sem bila končno trdno prepričana, da mi

Trikrat v jamah Kanina

Pri sestavljanju tekoče slovenske planinske bibliografije uvrščam v njen seznam še jamarso literaturo. Tako sem se seznanil s spominskim Biltenom Jamskega kluba Železničar, ki je izšel ob njegovi 40-letnici. V njem sem lahko večkrat prebral o težavah, ki so jih imeli jamarji v prvih desetletjih po 2. svetovni vojni, in sicer s prevozi s starimi avtomobili ali kmečkimi vozovi, predvsem s prevozi težke jamske opreme. Tako sem se odločil, da zapišem tudi svoje spomine na srečanje z jamarji.

Z doto, ki sem jo dobil po starših, si nisem mogel kupiti stanovanja, ker v prosvetni službi takrat ni bilo mogoče dobiti stanovanjskega kredita. Zato sem si leta 1962 kupil svoj prvi avto — fiča seveda. Prijateljem in sorodnikom sem se ponudil, da jih lahko kam peljem. Tako me je starejši brat France, ki je bil takrat že dalj časa pri jamarjih, prosil, če ga lahko z njegovima kolegoma **Borisom Sketom** in **Juretom Kunaverjem** odpeljem do podnožja Kanina. Razveselil sem se te poti, saj sem vedno rad hodil v hribe, v tem delu Primorske pa nisem bil še nikoli.

Iz Ljubljane smo se v povsem novem avtomobilu odpeljali s polnimi nahrbtniki oblačil, hrane in pijače ter jamske ropotije če se še prav spominjam ob polnoči. Čeprav je bila vožnja dolga, smo bili od ure do ure bolj veseli. Zato ni bilo prav nič čudno, da smo tudi glasno peli, kot da bi odhajali na služenje vojaškega roka. Popolnoma trezni smo si namreč želeli, da bi nas ustavila miličniška patrulja in opravila alkoholni test.

Pot na Kaninske pode smo začeli v vasi Plužna. Kolegi so mi pripovedovali, da je na Podih veliko jam in brezen in da ne smem hoditi sam po brezpotjih. Kmalu za robom smo res že prišli do prvega brezna in se ga seveda razveselili. Ker sem bil na taki ekspediciji prvič, sem ubogal vse, kar so mi svetovali. Potem ko so vsi trije moji sopotniki zlezli v jamo in se tudi vrnili iz nje, so mi predlagali, naj se še sam spustim v globino. Nisem vedel kako, »abzailov« še nisem nikoli, zato so me navezali kot ponesrečenca ter me spustili kakih 30 metrov globoko. Pristal sem na vrhu snežnega stožca. Zame je bilo to takrat nenavadno in enkratno doživetje. Še nižje nisem upal, ampak sem komaj čakal, da me spet potegnejo na svetlo. Po vrnitvi sem bil popolnoma moker, a ne zaradi dežja.

Čeprav je Jure ugotovil, da ne bom kaj prida raziskoval slovenskih kraških jam, mi je predlagal, naj se vseeno vključim v klub. Opravil bi službo telefonista pri vhodu v jame. Imel je popolnoma prav. Ker pa sem se ob velikih obveznostih v službi aktivno ukvarjal tudi z igranjem košarke v slovenski ligi, se še za to nisem mogel odločiti. Tako sem bil tedaj s pravimi jamarji v podzemskem breznu prvič, zadnjič in nikoli več.

Ko smo (so) raziskali še nekaj brezen, smo odšli še na dolgo pot na vrh Visokega Kanina (2587 m, danes 2. točke Razširjene slovenske planinske poti), ki sem ga takrat prvič obiskal.

Kadarkoli smo se potem »kaninci« srečali, se nismo pozdravili z dober dan, ampak kar s: Kanin!

Ciril Velkovrh